Dosarul nr. 3r-160/24
2-22188928-02-3r-2204*****4
Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, judecătorul Olga Fiodorov

D E C I Z I E

01 iulie *****4 **mun. Chișinău**

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii Angela Bostan și Angela Braga

examinând în ordine de recurs, în lipsa părților, cererea de recurs declarată de ***** *****, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie *****4, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de ***** ***** împotriva Consiliului ***** privind obligarea emiterii actului administrativ individual,-

c o n s t a t ă:

La data de 26 decembrie *****2, ***** ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la obligarea Consiliului ***** să emită un act administrativ individual, prin care să fie format un bun imobil prin divizare, din terenul aferent cu numărul cadastral *****, amplasat în *****, str. ***** şi *****, *****, proprietate a APL, cu adiacenţii *****; *****, proprietate a ***** *****, conform studiului efectuat de către INCP „*****”.

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că, în anul 2006, de către ***** ***** au fost procurate două imobile amplasate în *****, str. *****. Ulterior, în anul 2009 a depus cerere, prin care a solicitat procurarea terenului aferent imobilelor. Prin hotărârea judecătoriei Căuşeni nr.2-1163/2010 din 07 septembrie 2010 a fost constatat faptul posesiei, folosinţei şi dispoziţiei în drept de proprietate, după ***** ***** a 2 terenuri de pământ aferent construcţiei: teren cu suprafaţa de 0,1893 ha nr. cadastral ********** şi teren cu suprafaţa 0,0742 ha nr. cadastral **********, fiind format bunul imobil cu suprafaţa de 0,0742 ha, care nici pe departe nu era teren aferent imobilului, dar era doar terenul pe care era amplasat nemijlocit bunul imobil (cazangeria).

Menționează că, în anul 2012, a depus cerere către APL privind dezacordul cu suprafaţa terenului înstrăinat cazangeriei, situate în ***** str. *****, *****, terenul vândut neputând fi destinat deservirii imobilelor procurate, la care nu a primit nici un răspuns.

Relevă reclamanta că, reieșind din prevederile art. 3 al Hotărârii Guvernului nr.1428 din 2008 privind aprobarea Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea şi locaţiunea/arenda terenurilor aferente, Terenul aferent este compus din suprafaţa de teren pe care sânt amplasate nemijlocit bunurile imobile (clădiri, edificii, construcţii nefinalizate) şi terenul adiacent, utilizat în procesul tehnologic şi/sau pentru deservirea acestora.

Notează că, la data de 11.10.2022, cu nr. intrare 02/1-25-2526, fost depusă cererea cu privire la înstrăinarea surplusului din terenul aferent, reieşind din prevederile art. 5 al Hotărârii Guvernului nr.1428 din 2008 privind aprobarea Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea şi locaţiunea/arenda terenurilor aferente, în cazul amplasării mai multor construcţii pe un teren, determinarea suprafeţei terenului aferent fiecărei construcţii în parte se efectuează la cererea persoanei/persoanelor interesate, în baza schemei terenului adiacent al acesteia, elaborate pentru determinarea suprafeţei necesare pentru procesul tehnologic de o întreprindere licenţiată în domeniul urbanismului, respectând principiul proporționalității în privinţa suprafeţelor construcţiilor, potrivit condiţiilor de formare a bunurilor imobile, prevăzute de legislaţie.

Mai indică că, în cazul în care, dreptul de proprietate asupra încăperilor într-o construcție aparţine mai multor proprietari şi fiecare proprietar aparte întruneşte toate condiţiile prevăzute în prezentul Regulament, pentru a fi calificat drept Cumpărător, toţi proprietarii au dreptul de a cumpăra terenul aferent ca proprietate comună pe cote-părţi sau de a prelua în locaţiune/arendă terenul echivalent cotei deţinute. Determinarea suprafeţei terenului aferent fiecărei construcţii în parte se efectuează la cererea persoanei/persoanelor interesate, în baza schemei terenului adiacent al acesteia, elaborate pentru detenninarea suprafeţei necesare pentru procesul tehnologic de o întreprindere licenţiată în domeniul urbanismului, respectînd principiul proporţionalităţii în privinţa suprafeţelor încăperilor în construcţii, potrivit condiţiilor de formare a bunurilor imobile prevăzute de legislaţie. Preţul de vânzare sau de locaţiune/arendă a terenurilor se achită de către fiecare proprietar proporţional cotei lui din obiect.

Precizează că, în scopul respectării prevederilor legale, odată cu cererea depusă la Consiliul Local Căuşeni, a fost prezentat şi Studiul de fundamentare privind terenul adiacent terenurilor cu nr.cadastral *****; *****, proprietate privată din teritoriul proprietate publică cu. nr.cadastral *****.032, amplasat pe str. ***** şi *****, *****, *****, întocmit de *****, unde este efectuat studiul de fundamentare privind terenul adiacent, în care sunt expuse din punct de vedere al

specialiştilor licenţiaţi în domeniul urbanismului şi arhitecturii temeinicia solicitărilor acesteia.

Explică că, la cererea indicată mai sus, de asemenea nu a primit nici un răspuns de la autoritatea pârâtă.

La data de 01.12.*****2, cu nr. de intrare 02/1-25-3053, reclamanta a depus către Consiliul *****, Comisia Funciară și Comisia Juridică din cadrul Consiliului *****, referinţă (la cererea înregistrată cu nr. de intrare 02/1-25-2526 din 11.10.*****2), care de asemenea a rămas fără răspuns.

Indică că, la data de 09.12.*****2, cu nr. de intrare 02/1-23-1310, a fost înregistrată cererea prealabilă adresată Consiliului *****, care la fel a rămas fără răspuns.

Cere reclamanta ***** ***** obligarea Consiliului ***** să emită actul administrativ individual, prin care să fie format bunul imobil prin divizare, din terenul aferent cu nr. cadastral *****, amplasat în *****, str. ***** și ***** *****, proprietate a autorității publice locale, cu adiacenții *****, *****, proprietate a ***** *****, conform studiului efectuat de INCP ”Urbanconstruct”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie *****4, s-a admis cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, cauza în contencios administrativ depusă de ***** ***** împotriva Consiliului ***** cu privire la obligarea emiterii actului administrativ, fiind strămutată pentru examinare, la Judecătoria Anenii Noi.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie *****4, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de ***** ***** împotriva Consiliului ***** privind obligarea emiterii actului administrativ individual, în temeiul art.207 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie 2024, la data de 05.04.2024, ** ***** a declarat recurs***, solicitând anularea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că, prima instanță eronat a declarat acțiunea ca fiind inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, apreciind că, prin acțiunea depusă, reclamanta ***** ***** nu revendică un drept personal, încălcat prin emiterea unui act administrativ, de către o autoritate administrativă, în sensul art. 17 Cod administrativ, indicând în acest sens că, cerere nemijlocit către Consiliul ***** privind emiterea actului administrativ prin care să fie format bunul imobil prin divizare, ne fiind înaintată, această opinie fiind una neîntemeiată și nefondată.

Subliniază că, prin referința depusă, pârâtul Consiliul ***** a confirmat că, reclamanta a depus cererea sus-indicată, care a fost înregistrată la data de 11.10.2022, însă a fost lăsată fără examinare și răspuns.

Prin urmare, consideră că, i-a fost lezat dreptul la petiționare și la proprietate

asupra terenului aferent clădirilor ce îi aparțin.

Fiind notificat despre recursul depus de ***** *****, intimatul Consiliul ***** nu a făcut uz de dreptul de a prezenta referința.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constată că, recursul este declarat în termenul prevăzut de lege, încheierea contestată cu recurs fiind emisă la data de 22 martie 2024, fiind expediată în adresa recurentei la data de 22.03.2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 05.04.2024 (f.d.96).

Analizând argumentele invocate de participanții la proces, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, recursul este admisibil, și întemeiat, motiv din care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: c) anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt.

La data de 26 decembrie *****2, ***** ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la obligarea Consiliului ***** să emită un act administrativ individual, prin care să fie format un bun imobil prin divizare, din terenul aferent cu numărul cadastral *****, amplasat în *****, str. ***** şi *****, *****, proprietate a APL, cu adiacenţii *****; *****, proprietate a ***** *****, conform studiului efectuat de către INCP „*****”.

Prin Încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie *****4, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de ***** ***** împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la obligarea Consiliului ***** să emită un act administrativ individual, prin care să fie format un bun imobil prin divizare, din terenul aferent cu numărul cadastral *****, amplasat în *****, str. ***** şi *****, *****, proprietate a APL, cu adiacenţii *****; *****, proprietate a ***** *****, conform studiului efectuat de către INCP „*****”, în conformitate cu art. 207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, din motiv că reclamanta nu a indicat care drept anume i-a fost încălcat prin activitatea autorității pârâte – Consiliul *****.

Analizând încheierea supusă recursului, completul specializat consideră că, judecătorul primei instanțe prematur și neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă

din considerentul că, reclamanta nu a indicat încălcarea unui drept vătămat, stabilit de lege căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă, ținând cont de următoarele circumstanțe.

Colegiul notează că, art. 1 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, prevede că, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În acord cu reglementările statuate la art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În concordanță cu prevederile art. 10 Cod administrativ, rezultă că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În virtutea art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În temeiul art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

După cum rezultă din prevederile art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În conformitate cu prevederile art. 208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

În acest sens, se apreciază, că acțiunea înaintată de către ***** ***** este una în obligare, or, prin aceasta se solicită obligarea Consiliului orăşenesc Căuşeni să emită un act administrativ individual, prin care să fie format un bun imobil prin divizare din terenul aferent cu numărul cadastral *****, amplasat în *****, str.***** şi Sfînt, *****, proprietate a APL, cu adiacenții *****; *****, proprietate ***** *****, conform studiului efectuat de către INCP„*****”.

Reclamanta ***** ***** are dreptul de a solicita emiterea actului administrativ de către autoritatea publică și este greșit a se menționa, că nu există un drept vătămat al acesteia.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ institue un control judecătoresc efectiv în vederea protecţiei drepturilor subiective de orice abuzuri și excese din partea intervenţiei puterii publice. Codul administrativ are o misiune clară: construcţia autentică a statului de drept, instituţii publice eficiente și protecţie legală, efectivă a drepturilor persoanei. Astfel, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept (art. 3 din Codul administrativ).

Completul judiciar specializat reiterează că, accesul la procedurile de contencios administrativ poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie, însă să urmărească un scop legitim, asigurându-se o

proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (Guerin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37). Totuşi, limitările nu trebuie să reducă la zero esenţa acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).

Considerente din care, Instanța de recurs constată că instanța de fond pripit a concluzionat asupra inadmisibilității acțiunii înaintate de către ***** *****, or, aceasta a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual, astfel este în drept a înainta prezenta acțiune în obligare.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că, prima instanță în mod pripit a decis asupra declarării inadmisibile a acțiunii depuse de către ***** *****, în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod Administrativ.

Prin urmare, având în vedere raționamentele enunțate supra, întru evitarea încălcării dreptului participanților la proces la un proces echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială şi instituită prin lege, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră necesar de a admite recursul și a anula încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie 2024, cu remiterea cauzei în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admite recursul depus de ***** *****.

Se anulează încheierea judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 martie 2024 și se remite cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de ***** ***** împotriva Consiliului ***** privind obligarea emiterii actului administrativ individual, la Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul **Victoria Sîrbu**

Judecător **Angela Bostan**

Judecător **Angela Braga**